ענ א מיי' פ"ז מה' מכו' תמורה הל"ע :
ערך ב מיי' פ"ז מה' מכו' בכורות הלכה ג ע"ש ופ"ח מה' יה"ד כי' שו' סעי' ו :
ערך ג מיי' שם הלכה יד ע"ש פ"ט שם סעי' כ:
ערך ד מיי' שם עו"ש שם סעי' ג :
[עי' בפוס' ב"ק יב: ד"ה (לא מיקומא) (ולגיכא) דמקלי בע"ח]

שיטה מקובצת

[א] אמר רבינא לעולם תיבות אביי לא נמחק: [ב] ובבכור בתו"ל ורי"ש. גליון לקמן במוקף פרק אלו קדשים מוקי כו' ישמעאל והכא נקט ר"ש משום שנזכר במשנה וא"ת רב נחמן למה אוקי מתני' בבכור בזמן הזה ליקבא בזמן בהמ"ק ובבכור בתו"ל ורי"ש ר"ל דניחא ליה לאוקמא לאחר הערבן שאז נשנית אע"ג שהבריתא בזמן הבית איירי: [ג] אם אין ממירין בתמורת: ז] ע' בהשמטו' בסוף המסכת: ס] ואשם קדשי אלא. תיבת קאמר נמחק: ו] ע' בהשמטו' בסוף המסכת: ז] בבית הבעלים עושה תמורה בבית הבהן אין עושה תמורה: ח] כהן זה וזה אין עושה תמורה ס"א מברוה הני תנאי כו"ע מבריא להו דאמר הכן קדושה חלה בבית בעלים מאי לאו דרב נחמן אוכא ביניייהו לא הא ר"ע הא ר"י בן נורי אמר רב חסדא כו': ס] ע' בהשמטות בסוף המסכ': י] לא בפלוגתא דר"י ב"נ ור' עקיבא קא מפלגי. אמר רב חסדא: יא] ס"מ אילימא דלמא לי"א ס"מ אילימא דלמא: ח] מעבב ליה ישראל לבכור דהוי בתוך עדריה עד דנפיל ביה מומא ואמר בכור זה נהן לי כהן. הא לא חזי ליה הכם עד דאתי כהן בהדיה דאמר רב יהודה כו' וכי אתי כהן הוא מגלה. אמר רב הונא בריה דרב יהושע משום דבראה כו': יב] ע' בהשמטו' בסוף המסכת: ג] רב יהודה אין: יד] אשי. ס"א אייתי לקמיה בשרא לא קא אכיל אמרי ליה אמאי לא קא אכיל אמר אמר להו הלש לי עלמא אמרי ליה ליכול מר דראשית הוא אמר להו מנא לכון הוין אמר ליה כו': טו] הוא אמר להו מנא לכון: יז] לכו הא דתנן: יח] שלשים יום ובבמה נ' יום ואם אמר לו הכהן בתוך זמן זה תנהו לי הרי זה לא יתנו לו ואמר: יט] ע' בהשמטות בסוף המסכת: כ] אמרת דלמא מוזיל כהן נבן ומתיבת דסבר עד תיבת דמסיק נמחק: כא] לאיי מסיק: כב] כהן אין שוחא שבחא: כג] בגויה ואחא רשב"א למימר כהן לא עביר תמורה דלית ליה זכיה בגויה: כד] להקרבה קאי כו':

כה] עליו ל"א כהן אצל ישראל עושה תיבות כו' ע"א נמחק: כו] הישראל והכהן אצל כהן אינו אות ד' נמחק: כז] תמורה ישראל קאמר אבל כהן עושה תמורה דאית ליה זכיה: כח] נחמן לא כו' לא: כט] בהדיה וכיון שכן לא מצי: ל] ליה לכהן הס"ד: לא] לאכול יותר משאר בשר הס"ד: לב] מתיבת הכהן עד תיבת מוכחא נמחק: לג] מילתא דאמר בכור זה נתן לי כהן בטומו: לד] כהן נבן כו': לה] אחר לאיי לא: לו] יקרבו ובב"ק מסיק באו דיעבר אין אבל: לז] דשלמים בני הקרבה ניהו ובכור בתו"ל לר"ע לאו בר הקרבה הוא כלל אבל לר"ש דאמר קרב בדיעבד הוי ספיר דומיא דשלמים הס"ד:

מ) עי' כרי"ש מלגאי מה שלא כתוס' בתוס' לר"ש כמ"ן ר"ל כס"ה דבכורות דסבית ניכסת"ל כתן ד"ה דילמא ומ"ש הכי מיים כו':

הגהות הגר"א

[א] גמ' וכ"ם תמיג דסתם מתני' סיח ור"ש לא בעי רק לפרוחי מ"מ גם ריש"ם דר"ע מליב עליה ומלבו סתימתא מליבא דר"ש: [ב] שם דאמר מה כתו הו. דלא תקשי כיון דלא חזי לבקרבה אמאי לריכוי מכנס' (כתיבון הסני בכתוס' ב"ק יב סד"ס ולגיבא): [ג] שם ל"ק כו': גיכ"ל ר"ע. ל"ק לומא כתמלי בכור בבית הכבעלים עושה תמורה בבית הכהן זה וזה אינו עושה תמורה בבית הכהן אינו עושה תמורה ממני הוא דלא ממיר כה דלא ממיר כה אינו עושה תמורה לתמלו זכויי מלי מתנין מלי לא מלי מתנין מלי אבל בבית ישראל בפלוגתא דר"ע ור"ש ומקמלי ל"ק לומא כתמלי בכור בבית הכהן אינו עושה תמורה ממני הוא דלא ממיר כה אינו עושה תמורה לתמלו זכויי לא מלי מתנין מלי לתו דר"ע מ"ל לא דר"ש ומכא בפלוגתא דר"ע ור"ש קא מפלגי. אמר כו': [ד] ר"ש"ל ר"ס לא בפלוגתא כו' ע"ש עושה תמורה ל"ל ל"ש: [ו] בא"ד דישראל ומכהן. ל"ל דישראל מ"ל לא דר"ש ומכא בפלוגתא דר"ע ור"ש קא מפלגי. אמר כו': [ח] בא"ד כיון שבא ליד כהן זה וזה. נא לפרש דבריי מ"ק: [ט] בא"ד ור' לאנשר ל"ל. ל"ל אים לטו: [ח] בא"ד כיון שבא ליד כהן זה וזה. נא לפרש דבריי מ"ק: [ט] בא"ד ור' לאנשר ל"ל. ל"ל אים לטו: [י] ד"ה ומי שרי. אפי' הוי מוס קבוע אפי' מנגון: [יא] ד"ה הייט עטמא. אסור לקנות נכור הס. (בכור הס) דבפל מוס לר"ע מוהר למכר מדקאמר לעיל בכור שה נתן כו': [יב] ד"ס ולא מ"ל. דאסור לקנות נכר נכור: מלת נכר יש למחק:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מכי קאמר כנים כהן כהן הוא עושה: (ב) רש"י ד"ה לא בפלוגתא וכו' ע"ש עושה דיש"ל בנים בעלים תמורה דישראל ובכהן אינו עושה תמורה דסיפא בנים כהן לא זה ולא זה: (ג) ד"ה רבי שמעון וכו' אינו עושה תמורה ואלא ישראל דבעלים עושים דבכור אינו בעלים: (ד) בא"ד דא"ר לית ליה דבר נחמן וכ"ש לית ליה: (ה) ד"ה אלא בגוויה: (ו) ד"ה בגוויה: (ז) ד"ה אמר ר' יוחנן בן נורי ר' שמעון בן אלעזר סבר כו' ר' עקיבא. לישנ' אחרינא אצל ישראל עושין תמורה [משמע השתא דאינו דמי מכי קאמר כו' אינו עושה תמורה לית ליה זכיה בגוויה. ותנא קמא דאמר כהן זה וזה אין מיחר מכלל דאצל ישראל זה וזה מסירין בו אלמא אית ליה זכיה בגוויה: אין רואין בכור אצל ישראל עושין תמורה] משמע לישראל ולא לכהן והיינו כרב נחמן [לא בפלוגתא כו']: אין רואין בכור לישראל בשבא ואיהר בכור זה נתן לי כהן בטומו: אלא א"כ הוה כהן. שאסור אני נתתיו לו בטומו ובכהן לכהן מוכר משום דאין הכהן נאמן ע"י עצמו אלא היינו טעמא דלישראל אסור מפני שנראה כבהן המסייע [בבית הגרנות מה כהן המסייע בבית הגרנות אין נותנין תרומה מפני שנראה כאלו נותנו לו בשבר אף כהן

רבינו גרשום

הא דומיא דשלמים קתני. אבא יוסי ושלמים אינה אלא בזמן בית המקדש: אלא פשיטא כו'. הא דומיא דשלמים קתני דמצי דאמר אמר רבינא לעולם דבזמן בית המקדש קיים אפילו הכי לא קשיא לרב נחמן אבא יוסי דהוי ממונו דמצי זבין ליה בבבור הבא מהוצה לארץ לארץ ואליבא דר' שמעון דאמר (לקמן בפרק אלו קדשים) [בבבא קמא] אם באו תמימים מחוצה לארץ יקרבו אם באו בית הבית אבל לבתחלה (לא) אין הייבין [להביאן] ולהקריבן דואיל והוא כן שאין הייב לבתחלה להביאן ולהקריבן הלכך הוי ממונו ומצי מזבין ליה אבל בבור דארץ ישראל דבעי מקריב ליה לא מצי מזבין ליה כרב נחמן: מאי לאו הכי קאמר. תנא קמא: בבית כהן. אין עושה תמורה לבעלים קאמר אבל כהן עושה תמורה ומרכהן עושה תמורה אלמא מצי מזבין ליה ור' שמעון בן אלעזר סבר כיון שבא ליד כהן אין עושה תמורה אפי' כהן דלא זכי ביה והיינו כרב נחמן: לא הני תנאי בפלוגתא דר' יוחנן בן נורי ור' עקיבא קא מיפלגי. דתנא קמא דאמר אין עושה תמורה לבעלים אלא לכהן סבר ר' יוחנן בן נורי ר' שמעון בן אלעזר סבר כו' עקיבא. לישנ' אחרינא אצל ישראל עושין תמורה [משמע השתא דאינו דמי מכי קאמר כו' אינו עושה תמורה לית ליה זכיה בגוויה. ותנא קמא דאמר כהן זה וזה אין מיחר מכלל דאצל ישראל זה וזה מסירין בו אלמא אית ליה זכיה בגוויה: אין רואין בכור אצל ישראל עושין תמורה] משמע לישראל ולא לכהן והיינו כרב נחמן [לא בפלוגתא כו']: אין רואין בכור לישראל בשבא ואיהר בכור זה נתן לי כהן בטומו: אלא א"כ הוה כהן. שאסור אני נתתיו לו בטומו ובכהן לכהן מוכר משום דאין הכהן נאמן ע"י עצמו אלא היינו טעמא דלישראל אסור מפני שנראה כבהן המסייע [בבית הגרנות מה כהן המסייע בבית הגרנות אין נותנין תרומה מפני שנראה כאלו נותנו לו בשבר אף כהן

[לקמן כח. ב"ק יב:]

לעולם כתם. ולא קשיא לרב נחמן דהאי דזכי ביה כהן מחיים בבכור בחולה לארץ עסקינן דסתמיה לאו להקרבה קאי אפי' בזמן בית המקדש ודומיא דשלמים הוא דאי מייתי ליה מאי להקרבה אבל סתמיה לאו להקרבה קאי: **ור' שמעון היא.** דאמר לקמן בפ' אלו קדשים (דף כח.) אם באו בכורות תמימים מחוצה לארץ יקרבו אם באו אין לכתחילה לא: **דומיא דמעשה ואשם קבני.** והאי מעשה ואשם בתמימים קמיירי דקתני אין זוכין בהן הכהנים בחייהן אבל לאחר שמיתה זוכין אלמא בבני הקרבה עסקינן: **לימא כהנאי.** אי זכי כהן בבכור אם מחיים בזמן בית המקדש אי לא: **מאי לאו אפי' קאמר.** תנא קמא בבית כהן כו' אינו עושה תמורה על ידי בעלים אלא על ידי כהן אבל כהן ממיר בו דאית ליה זכייה בגוויה כו': **לא.** בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא דמתני' קא מיפלגי והניח הא מוקמינא בבכור בחולה לארץ וקאמר תנא קמא כהן עושה בו תמורה מבבית לידו דהא זכי ביה מחיים דסתמיה לאו להקרבה כו' כרבי יוחנן בן נורי ור' שמעון בר' עקיבא דאמר ליה זכייה בגוויה אינו עושה תמורה על ידו דנפקא ליה מהקיבא כדמפרש במתני' היכן קדושה חלה עליו כה: כו' [ה] *ע"א עושה (ג) תמורה ישראל [ו] דישראל והכהן אינו עושה תמורה לא זה ולא זה: **רבי שמעון בן אלעזר כו'.** זה וזה כהן וישראל מאי לאו דרב נחמן איכא בינייהו דלא קאמר תנא קמא אבל ג) כהן אינו עושה תמורה (ג) כו' לחיים בגוויה [ז] זכייה בגוויה כרב נחמן ורבי שמעון [ח] לית ליה דרב נחמן בבכור מעלין [ט] לית להו דרב נחמן בבכור מעלין והכא בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא פליגי ובבכור בחולה לארץ ולהכי אמר ר"ע דכהן אין עושה תמורה ור' שמעון *כרי עקיבא כו' תמורה לא זה ולא זה ל"א לימא כתנאי בכור אצל כהן אינו עושה תמורה לא ישראל ולא כהן ואמרי הכי מיגו דאמר הא דלא ממיר כהן אינו עושה תמורה לא ישראל ולא כהן אבא יוסי דהוי ממונו דמצי זבין ליה בבבור הבא מחוצה לארץ ואליבא דר' שמעון דאמר (לקמן בפרק אלו קדשים) [בבבא קמא] אם באו תמימים מחוצה לארץ יקרבו אם באו אין לכתחלה (לא) אין הייבין [להביאן] ולהקריבן דואיל והוא כן שאין הייב לכתחלה להביאן ולהקריבן הלכך הוי ממונו ומצי מזבין ליה אבל בבור דארץ ישראל דבעי מקריב ליה לא מצי מזבין ליה כרב נחמן: מאי לאו הכי קאמר. תנא קמא: בבית כהן. אין עושה תמורה לבעלים קאמר אבל כהן עושה תמורה ומרכהן עושה תמורה אלמא מצי מזבין ליה ור' שמעון בן אלעזר סבר כיון שבא ליד כהן אין עושה תמורה אפי' כהן דלא זכי ביה והיינו כרב נחמן: לא הני תנאי בפלוגתא דר' יוחנן בן נורי ור' עקיבא קא מיפלגי. דתנא קמא דאמר אין עושה תמורה לבעלים אלא לכהן סבר ר' יוחנן בן נורי ר' שמעון בן אלעזר סבר כו' עקיבא. לישנ' אחרינא אצל ישראל עושין תמורה [משמע השתא דאינו דמי מכי קאמר כו' אינו עושה תמורה לית ליה זכיה בגוויה. ותנא קמא דאמר כהן זה וזה אין מיחר מכלל דאצל ישראל זה וזה מסירין בו אלמא אית ליה זכיה בגוויה: אין רואין בכור אצל ישראל עושין תמורה] משמע לישראל ולא לכהן והיינו כרב נחמן [לא בפלוגתא כו']: אין רואין בכור לישראל בשבא ואיהר בכור זה נתן לי כהן בטומו: אלא א"כ הוה כהן. שאסור אני נתתיו לו בטומו ובכהן לכהן מוכר משום דאין הכהן נאמן ע"י עצמו אלא היינו טעמא דלישראל אסור מפני שנראה כבהן המסייע [בבית הגרנות מה כהן המסייע בבית הגרנות אין נותנין תרומה מפני שנראה כאלו נותנו לו בשבר אף כהן

אמר [מ] **אביי לא לעולם בתם** [נ] **ובבכור בחוצה לארץ ורבי שמעון היא דאמר** *אם באו תמימין יקרבו מיתיבי אמר לו רבי יוחנן בן נורי מה לי אם** [ג] אינו ממיר בחטאת ואשם שהרי אין זכין בהן בחייהן תאמר בבכור שזכין בחייו במאי עסקינן אילימא [ד] בבעל מום הא דומיא דחטאת ואשם [ה] קאמר אלא לאו בתם וקתני [ו] זכין בו בחייו אמר רבינא הא נמי בבכור בחוצה לארץ [א] ורבי שמעון היא [ב] דאמר אם באו תמימים יקרבו לימא כתנאי בכור *בבית הבעלים [ז] עושין תמורה בבית הכהן אין עושין תמורה רבי שמעון בן אלעזר אומר כיון שבא לידי כהן [ח] אין עושין תמורה היינו תנא קמא מאי לאו הכי קאמר [ט] בבית כהן (י) הוא עושה תמורה ואין בעל עושה תמורה אלמא אית ליה לכהן זכייה בגוויה [ג] [לא] [יא] קשיא הא רבי יוחנן בן נורי הא רבי עקיבא אמר רב חסדא לא שנו אלא כהן לכהן אבל כהן לישראל אסור מ"ט [יא] דלמא אזיל ישראל ושדי ביה מומא וממטי לחכם ואומר לו [יב] בכור זה נתן לי כהן במומו ומי שרי חכם הכי והא *אמר רב [יג] אין רואין בכור לישראל [יד] אלא א"כ כהן עמו אמר רב הונא בריה דרב יהושע היינו טעמא דישראל אסור [טו] מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות מר זוטרא איקלע לבי רב אשי [יז] אמרו ליה לטעום מר מידי אייתו לקמיה בישרא א"ל ליכול מר [יח] דמיברי משום דבוכרא הוא [יט] מנא לכו הא אמרו ליה דזבן לן פלוני כהן [כ] אמר להו לא סבירא לכו הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות אמרו ליה לא סבירא לן [כא] דאנן מיזבן קא זבנינן אמר להו ולא סבירא לכו [כב] הדתנן *עד כמה ישראל חייב ליטפל בבכור [כג] בדקה שלשים [כד] ובגסה חמשים יום [כה] ואם אמר לו תנהו לי בתוך זמנו הרי זה לא יתננו לו ואמר רב ששת מה טעם מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות א"ל התם מוכחא מילתא הכא מזבן קא זבנינן [כו] לשון אחר אמרו ליה הכא לא יהיב דמי הכא קא יהיב דמי מאי אמרת [כז] מוזיל כהן גביה דסבר כהן דכי הוי ליה בכור אחרינא יהיב ניהלי [כח] לא דמסיק אדעתיה

[א] [ב] [ג] [ד] [ה] [ו] [ז] [ח] [ט] [י] [יא] [יב] [יג] [יד] [טו] [יז] [יח] [יט] [כ] [כא] [כב] [כג] [כד] [כה] [כו] [כז] [כח]

[ל] [קדושין ז: בכורות כו:] [כ] [עי' תוס' בכורות יט. ד"ה דהן]

לקנות בכור תם מן הכהן משום דסתם בכור תם בזמן הזה נמכר בזול דבעי לוקח לסלוקיה עד שיומם הילכך הוה סלי [ג] כהן דמוזיל גבי ישראל ורלה ככהן המסייע בבית הגרנות לזרות ולעמר כדי שיתנו לו התרומות והוי מילוי הסם דמחזי כמקל דקליל לתרומה בתורם שמירות והאי כהן נמי מיחזי דמשום הכי מוזיל ליישראל כי היכי דליתיב ליה בכורות שיולדו לו בעדרו: **ליכול מר דמכרי.** שבשר בכור בריאה לאכול [לא] מתאר הכבר: **מנא לכו הא.** מי נתנו לכם הא מיכם הכהנים: **ולא סבירא לכו.** [יב] דאסור לקנות בשר בכור מכהן דלמא מוזיל גבייהו וגרלה ככהן המסייע: **מיזבן בנינן.** ולוקח לאיתהן למסייע דהא לא יהיב לן במתנה: **ליטפל.** לטרוח בו לגדלו קודם שיתנו לכהן: [לב] **ככהן המסייע.** דהסתם הוי סיוע שמילוו מלגרות בו (ו) בלבד שיתנו לו: **מוכחא מילתא.** [לג] דהא מסייע הוא שהרי מיד מלילו מן הבורות המזונות: **מאי לאמרת דלמא מוזיל.** כהן [לד] כי היכי דיתיב ליה בכורות דידן ולא לכהן אחר: [לה] **לא.** עביד הכי: דמסיק אדעתיה

[לו] [לז] [לח] [לט] [מ] [מא] [מב] [מג] [מד] [מה] [מו] [מז] [מח] [מט] [נ] [נא] [נב] [נג] [נד] [נה] [נו] [נז] [נח] [נט] [ס] [סא] [סב] [סג] [סד] [סה] [סו] [סז] [סח] [סט] [ע] [עא] [עב] [עג] [עד] [עה] [עו] [עז] [עח] [עט] [פ] [פא] [פב] [פג] [פד] [פה] [פו] [פז] [פח] [פט] [צ] [צא] [צב] [צג] [צד] [צה] [צו] [צז] [צח] [צט] [ק] [קא] [קב] [קג] [קד] [קה] [קו] [קז] [קח] [קט] [ר] [רא] [רב] [רג] [רד] [רה] [רו] [רז] [רח] [רט] [ש] [שא] [שב] [שג] [שד] [שה] [שו] [שז] [שח] [שט] [ת] [תא] [תב] [תג] [תד] [תה] [תו] [תז] [תח] [תט]

בוצינא דהשתא טב מקרא דלמחר בוצינא דלעם קטנה קרא דלעם גדולה כלומר מוטב שתמכרנו בשוויו דשמא אם תני מין מן הדמים לא יוציאו לי כלום ולא יתנו לי בכורות שלהן: **מתני' טוב ברע.** תמיס של חולין לא יתפיס ברע של קדש ואם תמר תאמר בבעלי מומין עבדי תמורה תורה אור

ואבעל מום חיילא תמורה דכתיב לו רע בטוב דמשמע בעל מום דחולין כתם דהקדש: **ואי זהו טוב ברע.** כלומר איזהו רע דקדש דעביד תמורה שקדש הקדשו את מומו אבל קדש מומו את הקדשו לא עביד תמורה ובגמרא מפרש מאי תלמודא: **גמ' נכסוב נא ימיר אותו טוב ברע או רע בו.** והוי משמע דו רע לא ימיר לא בטוב ולא ברע: **בטוב בטרא ל"ל לומר לך טוב מעיקרו.** שבשעה שהוקדש היה המום הזה טוב כפל בו מום עושה תמורה: **לא ימיר אותו ברע.** והוי משמע דאיתו הוי טוב: **או רע.** כג) [ל] משמע דו רע כג) של חולין לא ימיר בטוב: **טוב ברע.** טוב של חולין ברע של קדש: **דמנויי מעלי ליה.** להקדש לקי טוב בטוב מיבעיא: **אין עונשין מן סדין.** ולהכי איצטריך קרא למשום דין קל ומומר לא מלקינן ליה כי מימר טוב בטוב: **ואכ"מ אמר לך דאי לאו עונשין מן סדין הוה.** אלא תגלוי מילתא בעלמא היא *דהיכא דגלי קרא דלקי אטוב דחולין כי מימר ליה ברע דקדש גלי כמי דלא מימר ליה בטוב דקדש לקי: **דמי גרע טוב מרע.** כלומר מי גרע טוב דקדש מרע דקדש כי היכי דרע דקדש כי מחליף ליה לקי ה"ה לטוב דקדש דלממנא לא קפיד אלא אלא יחליף מידי (ה) דקדש: *מחליף משמע ע"י כ' אכסים ואת בני אלא ימיר דמי גרע של עצמו משל אחרים: **מחליף אלא זו ומכנגא זו.** והתם אע"ג דלא אהני מידי דהקדש אם אינו יולא לחולין אפ"ה ליקי הוא ולא אכסוין להוציא הקדש לחולין: **מתני' ממירין אחד.** של חולין: **בשנים.** דקדש ואומר הרי אלו תחת זו: **מה טוב מיוחד.** דכתיב הוא: **גמ' וסא טעמיה דר' שמעון במקניהן משום אלי קרא טוב.** [ג] דהיה הוא ותמורתו: **ומקנינן אמר ר' שמעון בן לקיש מודה רבי שמעון שממירין וחוזרין וממירין** בהמה אחרת בתוכה בהמה ראשונה דהקדש ואפילו עד תלתה כד) **מאי טעמא דקדושה לאשונה דהקדש לאמון לסיכן הלכה.** אלא יתפיס עוד אחרת ועוד בקדושתו עד אלף לשון אחר אמר רבי דגרסינן מעיקרא אמר להן רבי שמעון מן והיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להן איתו בהמה [ג] מהתם נמי מלינא למילף טעמא דידי ור' שמעון בן לקיש מימרא דעפיה אמר ולא לתרוצי הך פירכא אתא: והומס

*בוצינא *טב מקרא: **מתני'** *ממירין מן הצאן על הבכר ומן הבכר על הצאן ומן הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים מן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים מן התמימים על בעלי מומין [ה] מן בעלי מומין על התמימים שנאמר °לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב ואיזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן: **גמ'** מנא הני מילי דתנו רבנן °בהמה [ג] בבהמה מכאן שממירין מן הצאן על הבכר ומן הבכר על הצאן מן הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים ומן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים [ג] ומן בעלי מומין על התמימים ומן התמימים על בעלי מומין יכול אפילו קדם מום [ד] להקדישן ת"ל לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב [ה] ואיזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן [ו] מאי תלמודא אמר אביי [ז] נימא קרא לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע [ח] או רע בו בטוב אחרינא ל"ל שמע מינה [א] טוב מעיקרו עושה תמורה [ב] רע מעיקרו אין עושה תמורה רבא אמר תרוויהו טוב ייתורי מייתרי אם כן נכתוב קרא לא יחליפנו ולא ימיר אותו ברע *או רע בו למה לי למכתב תרוויהו טוב [ב] חד טוב אפי' [ו] בטוב נמי כי ממיר לקי ואידך טוב מעיקרו עושה תמורה רע מעיקרו אין עושה תמורה ואביי [ט] אמר קל וחומר הוא *ומה טוב ברע דעלויי קא מעלי ליה לקי טוב בטוב דכי הדדי נינהו לא כל שכן דלקי ורבא

*אין עונשין מן הדין ואביי [יב] אמר לך הא לאו דינא הוא [יג] מי גרע טוב מרע תנו רבנן לא יחליפנו בשל אחרים ולא ימיר אותו בשל עצמו [יד] ולכתוב לא יחליפנו ולא בעי לא ימיר אותו אי כתב הכי הוה אמינא תצא זו ותבנס זו הוא [טו] דתילקי אבל ממיר דתרוויהו קא מקדיש להו אימא לא לקי קא משמע לן דאי בשל אחרים היכי דמי אי נימא בהמה דהקדש דידיה וחולין דעלמא מי מצי מקדיש °איש כי יקדיש את ביתו קדש לה' *אמר רחמנא מה °ביתו ברשותו אף כל ברשותו ואלא בהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה °מי מתפיס [טז] בדבר שאינו שלו לעולם בבהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה °בגון דאמר מריה דבהמה דהקדש כל הרוצה להמיר בבהמתו יבא וימיר [יז]: **מתני'** °ממירין אחד בשנים ושנים באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר °והיה הוא ותמורתו יהיה קדש מה הוא מיוחד אף [יח] *היא מיוחדת: **גמ'** מנא ה"מ דת"ר *בהמה בבהמה מכאן שממירין אחד בב' וב' באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר בהמה בבהמה ולא בהמה בבהמות ולא בהמות דבבהמה *אמר לו מצינו בהמות שקרויה בהמה שנאמר °ובהמה רבה ור"ש °בהמה רבה איקרי בהמה סתם לא איקרי וטעמא דר"ש משום בהמה הוא והא טעמא דר"ש משום הוא מה הוא מיוחד אף [יט] תמורה מיוחדת מעיקרא אמר להן ר"ש מן והיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להם איתו מהתם נמי מצינן למילף טעמא דידי אמר [כ] ר"ל מודה ר"ש שממירין וחוזרין וממירין מ"מ קדושה ראשונה דהקדש להיכן הלכה ורבי יוחנן אמר כשם שאין ממירין ב' באחד כן אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דרבי יוחנן תניא כוותיה דר"ל תניא כוותיה דרבי יוחנן כשם שאין ממירין אחד בשנים כך אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דר"ל יכול כשם שאר"ש שאין ממירין שנים באחד כך אין ממירין וחוזרין וממירין ת"ל והיה הוא ותמורתו יאפילו במאה [כא] בעי רבי אבין לדברי האומר *) אין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו והומס

*) [נקמן יג:]

[ע"ר תוס' סוכה מז: ותו' מכמה מנ:]

[סוכה מז: כתובות פנ:]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה דמי גרע זכו' דקדש כס"ד ותמ"ב מ"ס של אחרים דמיקף וכו' אכסים כס"ד ותמ"ב מ"ס ולא כתב וכו' אחרים כס"ד ותמ"ב מ"ס מ"ס אלא זו דמיקף אלא:

הגהות הגר"א

(א) גמ' ע"מ עוד כו'. (ולא ימיר אותו טוב ברע). וס"ק קרא טוב ברע אי רע בטוב דוקא ו"ש רש"י ד"ס בכתוב ולא ברע: [ב] שם תד טוב. פי' קמא: [ג] רש"י ד"ס ובא מעמי'. דוסיס הוא ומתוכתו ומקנינן כו'. פי' דלי מטעמא דמתני' תמורתו מיומדת דוקא אבל מטעמא דכאן בכל פעם אינו ממיר אלא בבהמה ומתוכן קושיית התוס':

גליון הש"ס

גמ' אי רב כו. עי' לקמן דף כז ע"א תוס' ד"ס בעלא: שם בהמה דבה איקרי. עי' קדושין דף יח ע"א ברש"י ד"ס מוכח וכתוס' דף מה ע"ב ברש"י ד"ס וקבלר:

גירסת ר"ש מס"ד בשל אחרים דמיקף משמע ע"י כ' אכסים וס"ד ותמ"ב מס"ד ולא בעי כו' [מהגדרים מ. ושם נמנו]

לקמן כט: [כ"ק סה: ע"ש סט: כ"ש ו. ע"ז סג. חולין קלט. ערכין כח.]

[ע"ל תמורתו כ"מ בשאנה שבמקנינן] [תוספתא פ"ה]

[ע"ל אמרו לו]

רבינו גרשום

שמוכר בכורו לישראל נראה לבכורו לו בזול בשביל שכשהוא לו בכור שיתנהו לו ולא לאחר אחר]: ל"א אי שרית לי לבלובני לישראל דילמא מעבד ליה ישראל לבכור דהוי בתוך עדריה עד דנפל ביה מומא ואמר בכור זה מכר לי כהן במומו ומשתמיט ליה ולא יהיב בכורו לכהן: ומי מצי למימר הכי ותא אמר רב יהודה (ר' ח). (דראשית הוא בכור): דסבר. שהוא ברי ושמן יותר מאחרים: אמרו ליה. (חכא) [התם] במתניתין מוכחא מילתא דא"ל אל כהן בתוך הומן [תנוא ולא יהיב ליה דמי מידי (כהן ישראל)] [ישראל לכהן] הילכך מיהוא כבהן המסויע [בבית הגרונה] דבהרוא הנאה קא יהיב ליה ניחליה שפוטרו מטיפולו הבא כיון דמוכרו דיהבינן להון דמי לא מיחוי כבהן המסויע: אמרת דלמא מחיל כהן לגבייה שנתנו לי בפרות מדמיו לא עביד דסבר בוצינא טב מקרא טובב ריוח מעשם שאמלכבנו לא בשוויו מלפעות עכשו ובשביל

עין משפט נר מצוה

פב א מיי' פ"ז מהל' ערכין הל"ח :

פג ב מיי' שם הל"ז :

והומם. הראשון: והילון על אחר מז) ונתכפר באשם אחר. (ד) אחר שאכל אשם שני זה שמילל הראשון עליו ונתכפר באחר ואח"כ נמצא זה: **ויתכפר לעולה. דאשם שכיפרו בעליו באחר שתמיה לשם עולת נדבת צבור קאי דהייטו מן המותרות דמדרש יהוידע הכהן בפ' ולד תמותת (נקמן דף כג:): מסו** ז) **שימירו בו.** מי אמרינן כיון דמכח קמא אתא לין ממילין בו דהא המיר בראשון דגופא אחריינא הוא וקדושה אחריתי היא דכי המיר בקמא הוה אשם והאי הוה עולה הלכך ממילין: **אי שני גופין וקדושה אחת מיבעיא ליה.** תורה אור דמי אמרינן כיון דגופא אחריינא הוה מימר לו דאמרא כיון דקדושה אחת היא לא אמר מימר*: **אי תרי מיבעיא ליה מיבעי ליה בלא נתכפר. דהכי מיבעי ליה למימר הפרים אשם להתכפר בו והמיר בו והומם הראשון והילון על אחר מהו שימיר בזה האחר כיון דגופא אחריינא הוא מימר לו דאמרא כיון דמכח קמא אתא והדא קדושה יח) דקמא הוה אשם והאי נמי אשם לא מימר ואמה לי למימר נתכפר באחר: ואי ב' קדושות וגוף אחד. קא מיבעיא ליה מיבעי ליה בלא הומם. והילון והכי ליתני הפרים אשם והמיר בו ואחר הראשון ונתכפר באשם אחר שהפרים מעורבו ומגלא הראשון וניתק לעולה דהוה ליה גוף אחד ושתי קדושות מהו מי אמר כיון דחד (ה) גופא הוא יט) [ל] *דמספקא ליה ולהכי קא מתמה אמאי קתני תרתי: מדא מגו חדא. כלומר אם תמלא לומר קאמר וחדא בעיא היא והכי קאמר הפרים אשם והמיר בו והומם והילון דהוה ליה האי (ו) גוף שני וקדושה אחת מהו: ואם תימני לומר סלא כיון דקדושה אחת היא לאו מימר. [מ] *(משום דבהיא קדושה) איתמר (ז) בה ואיתו מימר בה פעם אחרת: שני גופין ושתי קדושות מהו. כגון כ)אחד שני זה (ח) מתכפר באחר ושני ניתק לעולה כשנמלא מהו כיון דהשתא שני הוא וקדושה אחרת היא מימר לו למלא סוף סוף מכח קמא אתא ואיתו מימר כא) [ו] בלישנא אחריינא ידוסקמי נרסי' לה ותרתי קבעי הפרים אשם והמיר בו והומם והילון על אחר מהו שימיר בו דהוי ליה שני גופין וקדושה אחת ומספקא ליה כדפריסית בלישנא דלעיל לו אלא הומם אלא כב) (אם) נתכפר באחר וניתק זה לעולה כשנמלא והוה ליה שתי קדושות וגוף אחד מהו שימיר ופירוש כדפריסית: אמר כג) (ליה) אכיי הדין קמיבעיא. לי זו מהן הוא עיקר שאלתו לי קדושה אחרת באותו הגוף כו' כדפריסית (פ) דהייטו הומם הראשון והילון הפרים אשם ונתכפר באשם אחר ואח"כ נמצא הראשון וניתק זה לעולה דהייטו אותו גוף עצמו בקדושה אחרת דעולה הוי השתא מהו שיחזור**

בעי רבי אבין לרבי אלעזר אומר כו'. ויש בספרים ב' לשונות ורש"י פירש לשון שני של ירושלמי וכללא דמילתא היכא דהומם והילון על אחר ונתכפר באשם אחר פירוש כגון שנאבד הראשון ואח"כ נמצא וניתק הוא לעולה זהו שני גופין ושתי קדושות הומם והילון על אחר ולא נתכפר באשם אחר זהו שני גופין וקדושה אחת לא הומם אלא נתכפר באשם אחר וניתק זה לעולה כגון שנאבד ואחר כך נמצא אחר שנתכפר באשם אחר זהו שתי קדושות וגוף אחד ולשון שני ונתכפר באשם אחר רולה לומר ח"ל נתכפר וב' בעיות הן וכן גבי מוסיף תומם יש שתי לשונות כי הכא: אמר

וחללו ל) **באחר אי גוף אחד באותה קדושה לא ניבעי נתכפר באשם אחר ורבי אבין הדא מגו חדא קא מיבעיא ליה הומם** (מ) **וחללו על אחר מהו שיחזור וימיר מי אמרינן באשם ראשון הוא דאין חוזר וממיר אבל בגוף אחד אע"ג** נ) **דקדיש אותה קדושה חוזר וממיר או דלמא כל באותה קדושה אין חוזר וממיר ואם תימצא לומר הדין גוף** ו) **אחד כיון דבאותה קדושה קאים אין חוזר וממיר אלא נתכפר באשם אחר וניתק זה** ז) **ראשון לעולה מהו שיחזור וימיר בו מי אמרינן כי אין ממיר** (א) **וחוזר וממיר הני מילי אותו הגוף באותה קדושה אבל אותו הגוף בקדושה אחרת חוזר וממיר או דלמא אף על** ח) **קדושה אחרת כיון דאותו הגוף הוא אין חוזר וממיר תיקו: *א"ר יהושע בן לוי *הקדש ראשון מוסיף חומש ואין הקדש שני מוסיף חומש אמר רב פפא מאי טעמא דרבי יהושע בן לוי אמר קרא °ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישית מכסף מקדיש ולא המתפים בעי רבי אבין הפריש אשם להתכפר בו והומם** ט) **והוסיף עליו חומש וחללו** (ג) [ב] *חבירו ונתכפר באשם אחר וניתק זה לעולה** י) **כמהו שיוסיף עליו חומש אמר אביי מאי קא מיבעיא ליה אי שני גופין וקדושה אחת קא מיבעיא ליה תיבעי ליה בלא נתכפר אי שתי קדושות וגוף אחד קא מיבעיא ליה** יא) **תיבעי בלא הומם ורבי אבין הדא מגו חדא קמיבעיא ליה אם תימצא לומר שני גופין וקדושה אחת לא משום דבהיא קדושה איתוסף בה חדא זימנא חומש שני גופין ושתי קדושות מאי תיקו לישנא אחרינא בעי רבי אבין הפריש אשם להתכפר בו והומם וחללו על אחר** [נ] **והוסיף** [ג] יב) **חומש** [ד] **נתכפרו באשם אחר וניתק זה לעולה מהו שיוסיף עליו חומש אמר אביי** [ה] **הדין קא מיבעיא ליה אי קדושה אחרת באותו הגוף קא מיבעיא ליה לא ניבעי** יג) **ליה הומם אי גוף אחד באותה קדושה** [ג] **כו' וחללו על אחר מהו שיוסיף עליו חומש מי אמרי' באשם קמא הוא (ג)** [ו] יד)[ג] **דמוסיף אבל בגוף אחד אע"ג דקאים באותה קדושה** טו) [ז] **[אין] מוסיף חומש**

גוף אחד ושתי קדושות לא ניבעי הומם וחילון כו' וכבי אבין חדא מגו חדא קא מיבעיא ליה ואח"ל קאמר והשתא להאי לישנא לא בעי מידי משני גופים ושתי קדושות וגוף אחד ה"ק אם תימני לומר גוף אחד באותה קדושה אם תשיב שני גופין וקדושה אחת הלי אחר הקדש שני ואם הומם כו) וחילון אינו מוסיף עליו חומש ותמורה נמי הויא הקדש שני: **הפרים אשם נתכפר בו כו'. כדלעיל** דהוו להו שני גופים ושתי קדושות מהו: **מאי קא מיבעיא ליה.** ברבי אבין דאמרתן דבעיא דר' אבין דלו שני גופין ושתי קדושות בעי אלא בתרי מילי פליג מילתיה דקמייתא הוו שני גופין וקדושה אחת ולידך נתכפר באשם אחר כלומר אלא הומם הראשון אלא שאבד ונתכפר באחר ונמצא זה וניתק לעולה דהוו להו שתי קדושות וגוף אחד מהו הלכך פריך לבבי מי מייתיה עיקר בעיא דר' אבין לבבי ליבעי [ז] להדיא וליטמע לידך מינה: **אי שני גופין וקדושה אחת קמיבעיא ליה מיבעי ליה בלא נתכפר.** באחר אלא הומם הראשון וחילון והוסיף עליו חומש דמומם לא שייך בקדשי מזבח בלא מום דהא אם לא נפיק לחולין והומם האי שני מהו לכלומר מי אמרינן כיון דקדושה אחת היא ליטו מוסיף בה חומש דמחריגא לו דילמא כיון דב' גופין ניעבו מוסיף בה חומש וכי אמר ר' יהושע הקדש שני ליטו מוסיף ביה חומש כגון מתפים בעל מום לבדק הבית וחילון בבעל מום אחר כז) דהאי לא מחזיק בה מידי אבל הכא דמתפים אם בבעל מום דהאי חזי למזבח [ח] הקדש כח) שני קרינן ביה דההוא קמא לא חזי אלא לדמי והאי חזי למזבח וקדושה חדשה היא: **אי שתי קדושות וגוף אחד מיבעיא ליה מיבעי ליה בלא הומם.** קודם שאבד אלא אבד והפרים אחרת ונתכפר בו ונמצא הראשון וניתק לעולה מהו מי אמרינן הקדש שני הוא שהרי נתכפר באחר וזה טפל לו ואם הומם ובא לאלון לא יוסיף עליו חומש: לו

כל

הד"ש ל"ק

מימר בה ל"ק

כ"ל אין ממירין בו דהא סמיר בו חד זימנא לו דלמא כיון דב' קדושות הוו אי אמר אם הפרים אחת אי עולה ממירין בו וכיון דבאחר נופא נמי מספקא ליה כו'

רש"ק מ"ז

כ"מ מד:

שיטה מקובצת

ל) איתמר בה: כ) ומיר ס"א א"נ נתכפר: ג) אביי הדין קא מיבעי' ליה אי קדושה: ד) וחילון על אחר: ה) אע"ג דקאים באותה קדושה חוזר וממיר א"ר כל באותה קדושה: ו) גוף אחר כיון: ז) זה הראשון לעולה: ח) אע"ג דקדושה אחרת היא כיון: ט) והומם וחילון על אחר והוסיף עליו הומש ונתכפר ותיבות וחילון חבירו נמחק: י) ע' בחשמטי' בסוף הספסת: יא) תיבעי בלא הומם. גלון תיבה כיון שלא חילון מעולם גוף אחד הוא למה לא יוסיף חומש וכ"ת דמה שניתק באשם חשיב הקדש שני אבל איתנהו לתרוייהו חשיב לחקדש ראשון: יב) והוסיף עליו חומש א"נ נתכפר באשם: יג) ניבעי הומם (תיבת ליה נמחק) וחילל על אחר אי גוף אחר באותה קדושה לא ניבעי נתכפר ור' אבין הדא מגו חדא קא מיבעיא ליה הומם וחילון: יד) הוא דאינו מוסיף חומש אבל: טו) קדושה מוסיף תיבת אין נמחק: טז) אחר ואבר אותו ונתכפר באחר שהביא מעדרו

יאח"כ נמצא הוא והשאר נמחק: יז) מהו שימיר בו: יח) קדושה הוה: יט) הוא אינו יכול להחזיר ולהמיר בו או דלמא כיון דקדושה אחריתי הוא דמעיקרא אשם והשתא עולה חזור וממיר דס"ד דר' אבין הדא בעיא הוא דמספקא: כ) כגון אם אבד: כא) מימר לישנא אחרינא: כב) אלא אבד ונתכפר תיבת אם נמחק: כג) תיבת ליה נמחק: כד) דלהאי לישנא אות ל' נמחק: כה) אות ספי תיבת הדא נמחק: כו) דומם ומחלל אינו אות י' נמחק: כז) דהאי. כנלון היה הגיסה ונמחק ומחכל על דתכנין: כח) הקדש ראשון קרינא תיבת שני נמחק:

בב) קדושות גוף א' אמר אביי הדין קא מיבעיא ליה כו': אמר ר' יהושע) אהקדש ראשון מוסיף חומש [ולא אהקדש שני מוסיף חומש]. כלומר בעלים שפורין הקרשין מוסיפין חומש כדכתיב ואם המקדיש יגאל ויסף וגו' ולא אם חללו אותו הקדש בדבר אחר. שאותו דבר אחר נתפס הוא בהקדש ואם רוצין לפדותו בעלים אותו דבר אחר אין מוסיפין עליו חומש כדאמר המקדיש ולא המתפים: [בעי ר' אבין הפריש אשם וכו'. וכי היכי דקא בעי לעיל לענין תמורה אי מימר וחזור וממר בגוף א' וב' קדושות או בב' גופין וקדושה א' הכי נמי בעי לענין חומש] תיבעי ליה בלא מתכפר. ולביבי הכי הפריש אשם להתכפר בו ולהומם וחילל על חברו ולהוסיף עליו חומש וחזר והומם זה וחילל על אחר אם מוסיף עליו חומש אהקדש אם לא [אא"ל] ב' קדושות וגוף א' אם מוסיף חומש אהקדש אשם להתכפר בו ונאבד ונתכפר באחר ונמצא ראשון (דהויא שלה) [וניתק לעולה] היינו הקדש שני וגוף אחר: ור' אבין הדא [קא מיבעיא ליה בדין אם תמצא לומר כו'] ולהאי לישנא אחרינא דר' אבין נמי לא קא מיירי כלל בב' גופין וב' קדושות כו'. ובהאי ל"א דלעיל: מקדיש

הגהות הגר"א [א] גמ' ומוזל וממיר ס"מ מתוכו הגוף. ל"ד אלא משום סיפא נקט לה: [ב] שם ואלון מכיון. מלה מכיון ים לממוקן: [ג] שם והוסיף חומש. ל"ל מכו שיוסיף חומש: [ד] שם נתכפרו באשם. ל"ל נתכפר: [ה] שם הדין קמיבעיא ליה. ל"ל הי': [ו] שם באשם קמא הוא דמוסיף. ל"ל דאינו מוסיף: [ז] שם אין מוסיף חומש. מלת אין יש למחוק: [ח] רש"י ד"ה ואין הקדש שני. ושייטו הקדש שני כגון שהומם כו'. ולכך צריך רש"י לגרסה ולאלק כיון הם לענין אכל לפי"ז לשון הגמ' הוא דמוק מאד מי אמרינן באשם אם נתכפר ונעשית ד' אמרין כגון ב"כ אם הפפיס בגוף לו בקדושה שנית דכר אחר אם סוכק את הפרה אם מוסיף עליו חומש ל"ז דוקא אם נתכפר לאכל אם לא פדה את הראשון אבל אם לא נתכפר מוסיף חומש על הקדש לאשון אבל אם לא פדה את הראשון אבל אם לא נתכפר מוסיף חומש על ההפסקה דקאמר הגמ' משום דבהאי דקדושה מוסיף כו' ולפ"ז אתיא כל הסוגיא שבר וכפוגיא דלעיל בני המגדל:

הגהות צ"ק [א] הומם מהו שיחזור ויוסיף חומש מתמורה. [ב] לא נכבר נתכפר באשם אחר וכ' אחרי חזרת מגו חדא קא מיבעיא ליה הומם וחילון כו'. [ג] לאיזו מוסיף אבל נעוף אחר כו' קדושה מוסיף כו'. [ד] וכיון דמתפקא ליה לאחרי לאחר כו'. [ה] אינו מיבר פעמים דבהאיא קדושה אימר כה חדא זימנא ואינו מימר כה. [ו] הב"ד ואח"ל ד"ה ל"ל בינולמי. [ז] ל"ל נחזיא. [ח] ל"ל ולא הקדש.

רבינו גרשום

והומם האשם והילון על אחר. ונאבד אותו שהילל עליו והביא אשם אחר ונכפר בו ואח"כ נמצא אותו שנאבד וניתק לעולה: מהו שימיר בו. דהשתא איכא ב' גופין וב' קדושות דמעיקרא הפרישו אשם דהיינו קדושה אחת וגוף אחד והמר בו והומם וחילל על אחר וניתק זה לעולה הייגו קדושה אחריתי וגוף אחר: ומאי קא מיבעיא ליה אי ב' גופין וקדושה אחת. אם ממרין ומזורין ומסירין באותן ב' גופין בקדושה אחת: תיבעי ליה בלא מתכפר. ולביבי הכי הפריש אשם להתכפר בו והמר בו ונאבד האשם ונתכפר באשם אחר ואח"כ נמצא הראשון וניתק זה לעולה דהייגו אותו גוף עצמו בקדושה אחרת דעולה הוי השתא מהו שיחזור

ויסיר באותו גוף עצמו בקדושה אחרת: ור' אבין. דקא מערב לתו בחדא הייגו פעמא משום דחדא מגו חדא קא מיבעיא ליה. בדין אם תימצא לומר (הכי) קאמר אם תמצא לומר ב' גופין בקדושה אחת אין חזור ומימר משום דבהאיא קדושה הא כבר המיר בה חדא וימנא דהם הכי נמי ב' קדושות וגוף אחד אין חזורין ומסירין דהא כבר המיר באותו גוף ב' גופין וב' קדושות ונתכפר מסחברא בב' גופין וב' קדושות כראמרן לעיל: ל"א בעי ר' אבין כו'. ובהאי לישנא לא מיירי כלל בב' גופין וב' קדושות אלא או ב' קדושות וגוף א' או ב' גופין בקדושה אחת דהאי נתכפר באשם הוי כגון ונתכפר באשם בעיא אחריתי היא דמעיקרא אשם ונתכפר באשם אחר ואח"כ נמצא הראשון וניתק זה לעולה דהייגו אותו גוף עצמו בקדושה אחרת דעולה הוי השתא מהו שיחזור

הכל ממירין פרק ראשון תמורה

לו דלמא. כיון דשני קדושות נינהו ה"ל הקדש ראשון לענין יג] זה ומוסיף חומש: [ב] **חדא מגו חדא.** כלומר סיפא דבעיין דרבי אבין אריש דמילתא קלי ולאו מילתא אחריתי היא אלא שני גופין ושתי קדושות בעי: **ואם תמצא לומר קאמר.** אם תמצא לומר הייבו חדא מגו חדא: **מסו.** מי אמרי כיון דשני תורה אור

גופין ושתי קדושות נינהו לא מיקרי הקדש שני ומוסיף חומש דהא קדושה והאי גופא לא אתוסף חומשו לו דלמא סוף סוף מכח קמא [קא] אתא יד] (מעיקרא) והקדש שני הוא לגבי חומש ליגמא אחריתא הוא] ירושלמי וכלישנא בתרא דלעיל דבעיא דרבי אבין גבי תמורה גרסי' לה נמי הכא(ב)מז] [ג] ופירושי מפרש: **מקדיש מוסיף חומש או מתכפר מוסיף חומש.** דקיימא לן (ב"מ דף נג:) הבעלים מוסיפין חומש אם פודין את הקדשן ואם אחרים פודין יז] אין מוסיפין חומש הלכך הפרים זה קרבן לכפרת חבירו והומס מאן הוו בעלים דידיה יח] (מזי) דאי פריק ליה לוסיף חומש מקדים הוי בעלים אבל מתכפר כאחר דמי ואיט מוסיף לו מתכפר הוו בעלים דידיה: **גמ"ל.** דמקדיש עושה תמורה מצינו תמורה בלבור ושותפין ושיכי דמי כגון דשוו לבור לו שותפין שלים לאקדושי קרבן עלייהו דהשתא הוי מקדיש יחיד (ג) קריינא ביה קרבן יחיד אי בתר דידיה אזלינן ואין תמן *בשלהי מתניתין הליבור והשותפין אין עושין תמורה אלא יח) *בתר מתכפר אזלינן הלכך אין קרבנו עושה תמורה אאלו מתכפרין בו ולא קריינא ביה קרבן יחיד ואין גמרינן לקמן ממעשר דקרבן יחיד עושה תמורה ולא דליבור ושותפין: **סגי יד.** הייבו קרבן עולה ויורד והלא קרבן מזיר קבוע הוא בין עשיר בין עני: **הא כילד.** הכי קאמר קרא קרבנו שהפרים הוא משלו יבילא על כ) נדרו ח) מלבד אחר תשיג ידו מלבד (ד) כאן) אותו שאינו יכול להפרים משלו שעני הוא ותשיג ידו לאחר זמן שאחרים יתנו לו יביאנו כמי וילא: **לענין כפרה.** לאשמעינן דיכול להתכפר בבהמה שהפרים אחר לגרנו: **מה כשהפרים הוא משלו.** הוא עושה בו תמורה ולא אחר אף כשהפרישו לו אחרים הוא עושה בו תמורה ולא אחר: **מדידיה הוא דמתכפר.** דכתיב קרבנו לה': **עובדא הנאה שלו.** של תורם הוי עובדא הנאה שבידו ליתנו לאיזה כהן שירלה ולא כב) למי שארים עליו: **דכתיב אם כל מעשר** כג) **וגו'.** כי תכלה לעשר

וגו' משמע מי כד) שעולה המעשר מתבואה שבידו ליתנו למי שירלה ולא ביד חבירו שנתרם עליו. עובדא הנאה דבר מועט מקבל מישראל על מנת שיתן כל תרומותיו לכן בתו כהן: **מתני' לא אחרים דחולין בעובדין.** דהקדש שאם אמר תהא רגל בהמה זו תמורת עובר הקדש שבמעני בהמה זו אין הקדושה חלה על האחר: כה) **ואין עובדין באחרין.** שאם אמר הרי עובר שבמעני בהמה תולין זו תמורת רגל בהמת קדש זו אין העובר קודם: **ולא אחרין ועובדין.** דחולין בשלימים דקדש: **ולא שלימין.** דחולין באחרין ועובדין בשלימין: **ממירין אחרין בשלימין.** אם אמר הרי רגל בהמת תולין זו כו) תמורה תחת בהמת קדש זו חלה תמורה על האחר ופשטה לה בכל הבהמה והוא כז) תמורה כולה וקרבה: **ולא שלימין כאן.** דאין כח באחר אחד של בהמת קדש לעשות תמורה: **ואלא במוקדשים.** כלומר בתחילת ההקדש כשמקדישו אם אמר רגלה של זו עולה כדמפרש טעמא לקמן בגמ': **גמ' אין קדושה חלה על העובדין.** אם הקדיש עובר במעני כח) בהמה אין קדוש ליקרב ואם מקריב ליה כשנולד ולא אקדשיה מטעולד מייתי תולין בעזרה ואם הפרים תמותא מעוברת לא הוו כשתי תמותות לאחריות דעובר מכח אמיה הוא דקדיש ולא מכח עצמו והוי כולד תמותא ומיתה לאזיל וכן לכל דבריו הרי הוא כולדות קדשים ולא כתחילת הקדש: **ורבי** יוחנן אמר קדושה חלה על העובדין. ואם הקדיש עובר במעני אמו תולין קדיש לג) ואם הפרים תמותא מעוברת הוי כמפרים שתי תמותות לאחריות ולא הוי כולד תמותא אלא הולד קדושתו קדושת הפה מכח האדם ולא מכח האם לג) *לא מליגו ולד תמותא דאזיל למיתה אלא במקדיש תמותא ריקנית ועוברה:

ואזדא רבי יוחנן לטעמיה לד)[כו'] דלה בולדה מתכפר. פירוש ואין לריך קדושה אחרת והוי כמפרים שתי תמותות לאחריות שמע מינה דאיתא לה לר' יוחנן קדושה חלה על העובדין דאי סלקא דעתך דאין קדושה חלה יצטרך קדושה אחרת אחר שנולד אבל אין לפרש מדלא אזיל למיתה שמע מינה דקדושה חלה לה) והא (לו) דאפשר לומר דאף ע"ג דאין קדושה חלה על העובר אפילו הכי לא אזיל הולד למיתה דשמעינן ליה לר' יוחנן דאיתא ליה שיירו משייר ואי אמר על בהמה של תולין היא קדש וולדה תולין הרשות בידו דעובר לאו ירך אמו הוא וכן מפרש הש"ס לקמן פ' כיצד מעריכין (דף כה.) אלא עיקר ההוכחה הוא דמדקאמר לה בולדה מתכפר ומשמע דאין לריך לאקדושיה זימנא אחריתי אחר שנולד דמשהקדיש האם הולד קדוש על פיו ולא מכח האם וק"ק מה שפירש רש"י ז"ל לבר פדא דאמר אין קדושה חלה על העובדין ונפקא מינה דאם הפרים תמותא מעוברת הוה ליה ולד תמותא

ולמיתה אזלא מגלן דלמא אף על גב דאין קדושה חלה לא אזיל למיתה דשמא אית ליה שיירו משייר ולאו ירך אמו הוא לו) כדפירשו וי"ל דש"כ אית ליה לבר פדא דשיירו אינו משייר דאם לא כן תקשה ליה ממתני' לז) (ולד שלמים) פרק כילד מעריכין

אמר רבא ל"ב. פירוש אי מקדיש עושה תמורה מליגו ליבור ושותפין עושין תמורה כגון דשוו שליחא לאקדושיה לז) אבל לא מליגו לאמיר אי מתכפר עושה תמורה מליגו לבור ושותפין עושין תמורה כגון לח) דאיתקדום בהמה להתכפר בה יחידי דכיון דיחיד מתכפר בה לאו דלבור היא אלא דיחיד: **איתמר** בר פדא. זהו בר פדא בן אחותו של בר קפרא דלאיתא פ' קמא דמעילה (דף ז:) ל"ל בר קפרא לבר פדא בן אחותו דלה מה לאתה שוחלני למתר בב"ה ואין זה בן פדא דבן פדא הוא ל"ל בן פדא: **ואין** קדושה חלה על העובדין. שאם הקדיש עובר במעני אמו בהמת תולין איט קדוש ליקרב ואי מקריב ליה כשנולד ולא אקדשיה מטעולד מייתי תולין בעזרה ואם הפרים תמותא מעוברת הוי כמפרים שתי תמותות לאחריות דעובר מכח אמיה הוא דקדיש ולא מכח עצמו והוי כולד תמותא ומיתה לאזיל וכן לכל דבריו הרי הוא כולדות קדשים ולא כתחילת הקדש: **ורבי** יוחנן אמר קדושה חלה על העובדין. ואם הקדיש עובר במעני אמו תולין קדיש לג) ואם הפרים תמותא מעוברת הוי כמפרים שתי תמותות לאחריות ולא הוי כולד תמותא אלא הולד קדושתו קדושת הפה מכח האדם ולא מכח האם לג) *לא מליגו ולד תמותא דאזיל למיתה אלא במקדיש תמותא ריקנית ועוברה:

ואזדא רבי יוחנן לטעמיה לד)[כו'] דלה בולדה מתכפר. פירוש ואין לריך קדושה אחרת והוי כמפרים שתי תמותות לאחריות ולא הוי כולד תמותא אלא הולד קדושתו קדושת הפה מכח האדם ולא מכח האם לג) *לא מליגו ולד תמותא דאזיל למיתה אלא במקדיש תמותא ריקנית ועוברה:

אתמר רבא ל"ב. פירוש אי מקדיש עושה תמורה מליגו ליבור ושותפין עושין תמורה כגון דשוו שליחא לאקדושיה לז) אבל לא מליגו לאמיר אי מתכפר עושה תמורה מליגו לבור ושותפין עושין תמורה כגון לח) דאיתקדום בהמה להתכפר בה יחידי דכיון דיחיד מתכפר בה לאו דלבור היא אלא דיחיד: **איתמר** בר פדא. זהו בר פדא בן אחותו של בר קפרא דלאיתא פ' קמא דמעילה (דף ז:) ל"ל בר קפרא לבר פדא בן אחותו דלה מה לאתה שוחלני למתר בב"ה ואין זה בן פדא דבן פדא הוא ל"ל בן פדא: **ואין** קדושה חלה על העובדין. שאם הקדיש עובר במעני אמו בהמת תולין איט קדוש ליקרב ואי מקריב ליה כשנולד ולא אקדשיה מטעולד מייתי תולין בעזרה ואם הפרים תמותא מעוברת לא הוו כש